

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради
від _____ №

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор спеціальної школи
I-II ступенів № 12 Дарницького
району м. Києва
_____ О. А. Савчук
« ____ » _____ 2025 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

*спеціальної школи I-II ступенів № 12
Дарницького району м. Києва*

для 9-10 класів

Пояснювальна записка

Освітня програма спеціальної школи I-II ступенів № 12 Дарницького району м. Києва розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів» (редакція від 08.04.2025).

Освітня програма спеціальної школи I-II ступенів № 12 Дарницького району м. Києва (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження який поданий в рамках навчальних планів;

очікувані результати навчання здобувачів базової середньої освіти, пропонований зміст навчальних предметів, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» подано в переліку комплектів навчальних програм для дітей з особливими освітніми потребами;

перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»;

форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 9-10 класів складає 1120 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень для здобувачів освіти 9-10 класів відповідає обсягу, зазначеному в додатку до Типової освітньої програми (таблиця № 11 до Типової освітньої програми Наказу МОН від 12.06.2018 № 627).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальному плані спеціальної школи I-II ступенів № 12 Дарницького району м. Києва (далі-навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Вони

охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх спеціальних закладів загальної середньої освіти, у яких навчаються діти з особливими освітніми потребами незалежно від їх підпорядкування, видів і форм власності, та варіативну складову, якою передбачені додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття.

Державний стандарт базової загальної середньої освіти складається з семи освітніх галузей «Мови і літератури», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Технології», «Здоров'я і фізична культура».

Освітня галузь «Мови і літератури» в навчальних планах реалізуються через навчальні предмети «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова (англійська)».

Освітня галузь «Математика» реалізується через навчальні предмети «Алгебра» та «Геометрія».

Освітня галузь «Природознавство» реалізується через навчальні предмети «Географія», «Фізика», «Хімія», «Біологія».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується через навчальні предмети «Історія України», «Всесвітня історія» та «Основи правознавства».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через навчальний предмет «Мистецтво».

Освітня галузь «Технології» реалізується через навчальні предмети «Трудове навчання» та «Інформатика».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується навчальними предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура». Фізичний розвиток учнів забезпечується шляхом проведення уроків фізичної культури та лікувальної фізичної культури.

Навчальні плани обов'язково включають години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти і реалізується через курси «Корекція мовлення», «Логоритміка», «Лікувальна фізкультура»;

Корекційно-розвиткові заняття проводять педагоги закладу: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, вчитель фізичної культури.

Варіативна складова навчального плану використовується на підсилення предметів інваріантної складової, а саме, 1 година на вивчення предмета «Трудове навчання». У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми програми предмету здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується в календарному плані, який погоджується керівником закладу освіти. Вчитель зазначає проведені уроки в частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години.

Години фізичної культури враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013р. № 144, зареєстрованого у Міністерстві

юстиції України 14.03.2013р. за № 410/22942 « Про затвердження Державних санітарних норм та правил « Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів».

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Збереження здоров'я дітей належить до одного з головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» і «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Навчальний план зорієнтований на роботу школи за 5-ти денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною мовою	Уміння: (самостійно або за допомогою) ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої у різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас. Ставлення: розуміння чітких і лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.
2.	Спілкування іноземними мовами (здобувачі освіти з інтелектуальними	Уміння: (самостійно або за допомогою) здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною

	порушеннями іноземну мову не вивчають)	програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати та розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово, за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії (у тому числі альтернативні засоби спілкування) відповідно до різних потреб. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3.	Математична компетентність	Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.

		Навчальні ресурси: розв'язання математичних задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації.
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища та процеси; користуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови наук, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях. Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: (самостійно або за допомогою) структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язання математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6.	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: (самостійно або за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або

		визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.
7.	Ініціативність і підприємливість	Уміння: (самостійно або за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).
8.	Соціальна і громадянська компетентності.	Уміння: (самостійно або за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження;

		відповідальність за спільну справу; повага до прав людини. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: (самостійно або за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуватись етики спілкування та взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: (самостійно або за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Наскрізні лінії є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях.

Навчання з наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування у здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст- бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності. Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення один до одного, незалежно від рівня навчальних досягнень та

	особливостей психофізичного розвитку.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів, транспортних засобів).
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозамінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування запозичення, страхування кредитування тощо). Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Освітня програма спеціальної школи I-II ступенів № 12 Дарницького району міста Києва передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Відповідно до «Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016р. № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.02.2021 р. № 160) в спеціальній школі I-II ступенів № 12 організовано індивідуальну форму навчання за наявності відповідного пакета необхідних документів.

Відповідно до вищезазначеного Положення (розділ V, пункт 3) кількість годин для організації індивідуального навчання учнів, становить: 14 годин на тиждень на кожного здобувача освіти 5-9 класів; 16 годин на тиждень на кожного здобувача освіти 10-11(12) класів.

Перелік комплектів навчальних програм для здобувачів базової середньої освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами

№ п/п	Назва комплекту навчальних програм
1.	Комплект навчальних програм для дітей з тяжкими порушеннями мовлення для 5-10-х класів (українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова, історія України, Всесвітня історія, основи правознавства, математика, алгебра, геометрія, природознавство, біологія, географія, фізика, хімія, музичне мистецтво, образотворче мистецтво, мистецтво, трудове навчання, інформатика, основи здоров'я, фізична культура)
2.	Комплект навчальних програм для дітей із затримкою психічного розвитку для 5-9-х класів (українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова, історія України, Всесвітня історія, основи правознавства, математика, алгебра, геометрія, природознавство, біологія, географія, фізика, хімія, музичне мистецтво, образотворче мистецтво, мистецтво, трудове навчання, інформатика, основи здоров'я, фізична культура)
3.	Комплект навчальних програм для дітей з інтелектуальними порушеннями для 5-10-х класів (українська мова, українська література, Я у світі, історія України, основи правознавства, математика, природознавство, географія, фізика і хімія у побуті, музичне мистецтво, образотворче мистецтво, трудове навчання, інформатика, основи здоров'я, фізична культура)

Перелік програм з корекційно-розвиткової роботи для здобувачів базової середньої освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами

№ п/п	Назва корекційно-розвиткової програми
1.	Програма з корекційно-розвиткової роботи для 7-10 класів спеціальних загальноосвітніх закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення «Лікувальна фізкультура» (Чепурний А. В.)
2.	Програма з корекційно-розвиткової роботи для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення «Корекція мовлення» (Трофименко Л. І., Ільяна В. М., Пригода З. С., Грибань Г. В., Аркадбева О. О.)

3.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Логоритміка» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (Трофименко Л. І., Івашко О. А., Гавва Л. С., Абдул О. В.)
----	---

**Робочий навчальний план
спеціальної школи І-ІІ ступенів № 12
Дарницького району м. Києва
9-10 класи
на 2025 – 2026 навчальний рік**

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
спеціальної школи I – II ступенів № 12 на 2025-2026 навчальний рік (9-10 класи)
для дітей із тяжкими порушеннями мовлення таблиця № 11
до Типової освітньої програми Наказу МОН від 12.06.2018 № 627

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		9 клас	10 клас
Мови і літератури	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Зарубіжна література	1	1
Суспільствознавство	Історія України	1	1
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	1	1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	2	1
	Фізика	2	2
	Хімія	2	2
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	2	2
	Основи здоров'я	1	1
Разом		31	31
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція мовлення	1	1
	Логоритміка	1	1
	Лікувальна фізкультура	1	1
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	Трудове навчання	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		32	32
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		35	35

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
спеціальної школи I – II ступенів № 12 на 2025-2026 навчальний рік
(9 клас, ІФН, педпатронаж)

для дітей із тяжкими порушеннями мовлення таблиця № 11
до Типової освітньої програми Наказу МОН від 12.06.2018 № 627

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		9 клас
Мови і літератури	Українська мова	1
	Українська література	1
	Іноземна мова (англійська)	1
	Зарубіжна література	0,5
Суспільствознавство	Історія України	0,5
	Всесвітня історія	0,5
	Основи правознавства	0,5
Математика	Алгебра	1
	Геометрія	1
Природознавство	Біологія	1
	Географія	1
	Фізика	1
	Хімія	1
Мистецтво	Мистецтво	0,5
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	0,5
	Основи здоров'я	0,5
Разом		14
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція мовлення	-
	Логоритміка	-
	Лікувальна фізкультура	-
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		32
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		14